

Tuotosseurannan näytepikarit muuttuvat Valion osuuskuntien tuottajilla 1.4.2015 alkaen - saranakannellinen pikari ja kuljetusteline

Valiolaisten maitotilojen tuotosseurannassa siirrytään käyttämään huhtikuusta 2015 alkaen uudenlaisia tarvikkeita, jotka ovat maksuttomia tilalle:

- **Näytepikarit** ovat jatkossa saranakannellisia. Pikareita on kahdenlaisia: viivakoodittomia ja viivakoodillisia (= esikoodattuja). Viivakoodittomiin tila liimaa lehmänäytetarrat itse, viivakoodilliset yhdistetään lehmän korvanumeroon maitonäytteenoton yhteydessä viivakoodilukijalla skannaamalla
- Pikarit laitetaan tiloilla **sinisiin muovisiin näytetelineisiin**, yhteen telineeseen mahtuu 10 pikaria
- **Siniset muovitelinet kiertävät** eli ne pestään aluelaboratoriossa analysoinnin jälkeen ja palautetaan tiloille näytteenottoa varten
- Telineet pakataan pahvisiin kuljetuslaatikoihin laboratorioon kuljetusta varten, yhteen pahvilaatikkoon mahtuu 7 telinettä

Tässä ohjeessa on kerrottu, mitä muutos käytännössä tarkoittaa. Lisäksi liitteenä on tilauslomake, jolla voit tilata sopivan määrän tarvikkeita osuuskuntasi tuote- ja tarvikemyynnistä. Tilaukset voi tehdä myös Valmakaupasta. On toivottavaa, että sinisiä muovisia näytetelineitä tilataan tiloille tasaisesti pitkin vuotta. Näin telineet olisivat jatkuvassa kierrossa, eivät varastoituina tiloille.

Pyydämme vaihtamaan näytepikarit uusiin mahdollisimman pian huhtikuusta alkaen. Kesäkuun 2015 alusta vanhanmallissa pikareissa tulleita näytteitä ei voida analysoida.

Miksi uudistus tehdään?

Näytepikarimuutoksen taustana on Seinäjoen aluelaboratorion analysointiprosessin kehittäminen nykyisiä ja tulevaisuuden tarpeita vastaaviksi. Laboratoriossa ei tarvitse uudistuksen jälkeen siirtää näytteitä manuaalisesti toisiin telineisiin eikä avata pikareita käsin. Sinisissä telineissä olevat saranakannelliset näytepikarit voidaan laittaa laboratorioissa samoissa telineissä analysointilinjalle. Laboratoriossa käyttöönotettava automaatio tunnistaa näytteet ja avaa ja sulkee pikarit, joten ihmisten tekemä työmäärä vähenee.

Saranakannelliset, esikoodatut pikarit mahdollistavat sen, että tuotosseurantanäytteistä voidaan tehdä myös muita analyysejä, kun pikarit suljetaan koostumus- ja soluanalyyssien jälkeen. Uutena analyysinä koelypsyn maitonäytteestä tuottajille tarjotaan tiineystestiä, jonka käyttöönottoa on kokeiltu tiloilla talven 2015 aikana; analysointi alkaa myöhemmin ilmoitettavana ajankohtana. Tiineystesti maksaa 2,5 €/testi + ALV.

Saranakannelliset viivakoodilliset pikarit otetaan käyttöön myös maitoautoissa. Esikoodaus mahdollistaa sen, että pikarin ja tilan tieto yhdistetään tilalla maidon vastaanoton yhteydessä eikä pikareita tarvitse tarroittaa meijerissä manuaalisesti etukäteen. Uudistuksen myötä tiloilta otetaan näyte joka hakukerta viivakoodilliseen näytepikariin, joista määritetään tarvittaessa antibioottijäämät. Pipettinäytteitä ei enää oteta. Myös muut analyysit tehdään näistä näytteistä. Näytteistä kolme on hinnoittelunäytettä ja yksi on lisänäyte. Lisäksi tuottaja voi entiseen tapaan tilata näytteistä analyysejä Valman kautta.

Pikarit ja telineet

Esikoodattu viivakoodipikari

Näyte yhdistetään lehmään viivakoodilukijalla skannaamalla.

Tarraton pikari

Näyte yhdistetään lehmään maitonäytetarran avulla.

Pikarien kuljetusteline.

Pikarit lähetetään laboratorioon 10-paikkaisissa telineissä pahvisessa kuljetuslaatikossa, johon mahtuu 1-7 telineettä.

Tarraton pikari ja maitonäytetarra

Saat uudet maitonäytetarrait automaattisesti aina sen jälkeen, kun koelypsyn maitomäärät ja analyysitulokset ovat saapuneet tuotosseurannan tietokantaan. Tarrat tulostetaan 40 tarran arkeille korvanumerojärjestyksessä. Mukana ovat kaikki lehmät ja yli 20 kk ikäiset hiehot. Tarrat lähetetään samassa kuussa kausiraporttien ja koelypsylomakkeiden kanssa.

Jos tarvitset lisätarroja, niitä voi tilata ProAgria Maito – verkkopalveluiden Raporttitilaus – palvelusta (www.proagria.fi/verkkopalvelut) ja tuotosseurannan asiakaspalvelun (puh. 09 85 666 060) kautta. Tarrojen toimitus kestää noin **kolme arkipäivää**. Lisätarrat tulee tilata ennen kello 11, jotta saamme ne lähtemään teille seuraavan päivän postissa.

Tarrat liimataan tuotosseurannan näytepikariin kuvan mukaisesti pitkittäin ja pikarin kannen avauslipan alapuolelle.

Esikoodattu viivakoodipikari

Esikoodatuissa viivakoodipikareissa on tarra valmiiksi liimattuna, mutta tarrassa ei ole tunnistetietoja eli mikä tahansa pikari voidaan käyttää mille tahansa lehmälle. Viivakoodi on yhdistettävä lehmän korvanumeroon maitonäytteenoton yhteydessä viivakoodilukijalla skannaamalla. Lisäksi tarvitaan maksuton NäyteLinkki -ohjelma lehmäkohtaisten viivakooditietojen lähettämiseen tietokantaan. NäyteLinkillä tilataan myös tiineystetit koelypsyn maitonäytteistä. Testin voi tilata, kun lehmän siemennyksestä on kulunut yli 28 päivää ja poikimisesta yli 60 päivää.

Lehmäkohtaiset viivakooditiedot tulee välittömästi näytteenoton jälkeen lähettää tietokantaan NäyteLinkki -ohjelmalla, jotta laboratorion tulokset voidaan yhdistää lehmän tietoihin.

Pikarien käyttö on mahdollista kaikissa lypsyjärjestelmissä. ProAgrian tekniset asiantuntijat opastavat esikoodatun viivakoodipikarin käytössä. Kysy lisätietoja alueellisesta ProAgria keskuksesi.

Valmassa ja ProAgrian sivuilla (www.proagria.fi/tuotosseuranta) on videoklippejä näytteenotosta ja uusista tarvikkeista. Kannattaa tutustua!

Saranakannellisen pullon käyttö näytteenotossa

Kuljetusteline ja -laatikko

Pikarit toimitetaan tilalle 100 kappaaleen ja siniset telineet 5 kappaaleen erinä. Lähetä näytteet laboratorioon lähetetään sinisissä telineissä pahviseen kuljetuslaatikkoon pakattuna. Yhteen laatikkoon mahtuu 1 – 7 telineä eli enintään 70 näytekuparia. Kirjoita laatikon päälle tuottajanumero ja koelypsyn päivämäärä, jotta ongelmatilanteissa voidaan olla sinuun yhteydessä.

Kuljetustelineeseen mahtuu 10 kappaletta näytekupareita. Telineessä olevat tyhjät paikat eivät haittaa analysointia. Näytekuparissa on pieni lovi, joka kohdennetaan telineen kiinnikkeeseen. Näin pullot saadaan pysymään paikoillaan telineessä ja viivakoodit on helppo skannata telineessäkin. Laboratoriossa telineet voidaan laittaa sellaisenaan analysaattorille, mikä nopeuttaa työtä.

Telineessä on kiinnike.

Pullossa on lovi

Kuljetuslaatikkoon voi laittaa 1-7 kappaletta kuljetustelineitä.

**Tilaa kaikki
näytetarvikkeet
osuuskuntasi tuote- ja
tarvikemyynnistä.
Tilaukset voi tehdä myös
Valmakaupasta.**

Mekaaniset maitomittarit (TruTest -mittarit)

Saranakannellisen näytekuparin käyttö on mahdollista TruTestin maitomittarien näytteenottolaitteissa, kunhan niihin vaihdetaan sopiva tiiviste.

Tiivisteitä voit hankkia osuuskunnan tuote- ja tarvikemyynnistä, tilauslomakkeella tai Valmakaupasta. Valio toimittaa tiivisteet tuottajille veloitusetta. Tiivisteitä on kahta eri mallia; tiivisteiden tilanneelle toimitetaan molemmat mallit.

Tiivisteiden halkaisija on sisäpuolelta mitattuna 22mm ja ulkopuolelta 29 mm. Tiivisteiden paksuus on 3,5 mm.

DeLavalin VMS:n näytteenottolaite

Saranakannellisen näytepikarin käyttö DeLavalin näytteenottolaatikossa edellyttää näytteenottopillin vaihtamista lyhempään sekä mahdollisesti myös paineilman puhalluksen säätöä. Paineilman säädön osalta kannattaa olla yhteydessä DeLavalin huoltoon tai ProAgrian teknisiin asiantuntijoihin. Oikea paineilman säätö varmistaa näytteenoton onnistumisen (estää maidon roiskumista ja parantaa maitosäiliön tyhjenemistä).

Lyhyitä näytteenottopillejä voit hankkia osuuskunnan tuote- ja tarvikemyynnistä, tilauslomakkeella tai Valmakaupasta. Valio toimittaa näytteenottopillit tuottajille veloitusetta.

Pikarien kannet tulee kääntää auki kuvan osoittamalla tavalla. Sarana pitää kannen paikoillaan 90 asteen kulmassa. Kuvassa näkyy myös lyhyt näytteenottopilli, joka voi esteettömästi liikkua pystyssä olevista kansista huolimatta.

Varmista, ettei ensimmäisen näytepikarin kansi ole pesuputken päällä. Sulje kansi heti, kun näyte on otettu, jotta pesuvedet eivät roisku pikariin ja pilaa näytettä.

Kaikki kannet voidaan sulkea sitä mukaa, kun pikarit ovat täyttyneet.

**Valmassa ja ProAgrian sivuilla
(www.proagria.fi/tuotosseuranta) on
videoklippejä näytteenotosta ja
uusista tarvikkeista.
Kannattaa tutustua!**

Lely Shuttle (käytössä myös RDS:llä)

Saranakannellisen näytekuparin käyttö onnistuu parhaiten Shuttle näytteenottolaitteessa, kun näytekuparien kannet käännetään samansuuntaisesti.

**Valmassa ja ProAgrian sivuilla
(www.proagria.fi/tuotosseuranta) on
videoklippejä näytteenotosta ja
uusista tarvikkeista.
Kannattaa tutustua!**